

Vlaams
Parlement

vergadering **C272**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 8 juni 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inspraak van kankerpatiënten over de financiering van wetenschappelijk onderzoek – 1879 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over een centrale database voor farmaceutische producten en innovaties – 1898 (2016-2017)	5
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de kwaliteitsbewaking bij en vorming van zelfstandige ondernemers na de afschaffing van de vestigingswetgeving – 2138 (2016-2017)	8
VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitwerking van het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid – 2139 (2016-2017)	12
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanbevelingen van de Europese Commissie met betrekking tot het innovatiebeleid – 2316 (2016-2017)	14

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de inspraak van kankerpatiënten over de financiering van wetenschappelijk onderzoek – 1879 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, dit is een vraag om uitleg over een onderwerp waarover we het hier volgens mij nog niet vaak gehad, namelijk de inspraak van direct betrokkenen in de wijze waarop het wetenschappelijk onderzoek wordt georganiseerd. Dat onderzoek en dan zeker de resultaten ervan kunnen nochtans een zeer grote impact hebben op het leven en het functioneren van al die vele mensen die jammer genoeg met kanker worden geconfronteerd.

Kom op tegen Kanker heeft in het licht van de eigen campagne en de inzet van de resultaten ervan beslist mensen die ervaring met kanker hebben zelf inspraak te verlenen in de wijze waarop, bijvoorbeeld, het vorig jaar opgehaalde bedrag van 17 miljoen euro concreet zal worden besteed. Voordien ging het om een groep van binnen- en buitenlandse experts. Over de expertise of de kennis van de betrokkenen werd geen enkele vraag gesteld. Die groep besliste autonoom welke projecten zouden worden betoelaagd. Nu is het de bedoeling de patiënten hier inspraak in te geven.

Voor zover ik weet, is dit uniek in België. Ik heb niet veel voorbeelden in het buitenland gevonden. In Australië wordt gebruikgemaakt van de visie van patiënten om keuzes te maken in verband met de financiering van wetenschappelijk onderzoek.

Ik kan dat plaatsen in een trend. Met betrekking tot heel wat zaken proberen we naast en complementair met de visie van experts, wetenschappers en artsen ook ervaringsdeskundigen aan het woord te laten. Ik zie de opportuniteit hiervan in. De ene kijkt naar een winst met betrekking tot het aantal levensjaren. De andere kijkt naar wat in die tijd op een zinvolle en haalbare manier kan worden gedaan. Hij schuift de levenskwaliteit naar voren. Die twee elementen staan in verhouding tot elkaar. We mogen niet vergeten dat het belangrijk is dat de patiënten en hun omgeving niet enkel medisch, maar ook psychologisch worden bijgestaan. Op dat laatste vlak zie ik nog wel een marge voor verbetering.

Ik kom nog even terug op het initiatief van Kom op tegen Kanker. De organisatie zal werken met een patiëntencommissie, waarbij niet enkel patiënten, maar ook familieleden en vertegenwoordigers van patiëntenorganisaties bij worden betrokken. Op die manier verlenen ze een 360 gradeninspraak, wat belangrijk is.

Uiteraard zullen de patiënten of hun familieleden de expertise of medische achtergrond niet vervangen. Blijkbaar is het de bedoeling met twee soorten voorstellen te werken. Het ene wordt opgesteld in wat we het vakjargon kunnen noemen, het andere wordt opgesteld in een voor iedereen verstaanbare taal.

Het belang hiervan kan eigenlijk niet worden onderschat. Kanker maakt nog steeds zeer veel slachtoffers. Gezien de vergrijzing zullen steeds meer mensen met deze ziekte in aanraking komen. Daar staat tegenover dat in de medische wereld heel wat vooruitgang is geboekt. Er zijn uiteraard nog veel mogelijkheden. Ik ben blij met de pionierspositie die Kom op tegen Kanker in dit verband heeft ingenomen.

Minister, hoe staat u tegenover de algemene idee om patiënten te betrekken bij de selectie van wetenschappelijk onderzoek? Kom op tegen Kanker heeft die beslissing genomen met betrekking tot een specifiek onderzoeksgebied. Acht u

het nuttig om deze werkwijze in sommige gevallen ook in te voeren voor de selectie van door de Vlaamse overheid te subsidiëren dossiers? Indien het antwoord ja is, zou ik natuurlijk graag de modaliteiten kennen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, volgens mij moeten we dit benaderen vanuit de doelstelling van de onderzoeksfinanciering. Indien een onderzoeksvraag, bijvoorbeeld, vooral betrekking heeft op de microbiologische verschillen tussen kankercellen en gewone cellen, moeten we vooral op de visie van experts kunnen vertrouwen. Enkel een goed georganiseerde peer review kan uitmaken of een bepaalde onderzoeksvraag echt nieuw is en hoe goed het voorgestelde project in elkaar zit. Ik zou dan ook voorzichtig willen zijn en niet te veel verwachtingen willen creëren met betrekking tot de patiënteninspraak in de evaluatie en de selectie. Op zich is het natuurlijk nuttig meer te weten te komen over het functioneren van gezonde cellen en kankercellen, ook als we niet meteen een concrete toepassing zien.

Dit betekent niet dat patiëntenorganisaties geen nuttige bijdrage zouden kunnen leveren. Deze ochtend heb ik op de radio nog een spotje gehoord waarin Kom op tegen Kanker vraagt een patiëntencommissie bij de financiering van onderzoeksprojecten te betrekken. Het lijkt me logisch dat het hier projecten betreft die wat anders van aard zijn dan de fundamentele projecten van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO). Kom op tegen Kanker positioneert zich expliciet als het kanaal voor innovatief, translationeel en klinisch onderzoek. Het doel is dan expliciet de inzichten van het fundamenteel of klinisch onderzoek te vertalen naar de klinische praktijk. Het uiteindelijke doel is dan een verbetering van de behandeling en de levenskwaliteit van kankerpatiënten. De resultaten moeten een rechtstreekse impact hebben op de behandeling van de kankerpatiënten. Wat de beoordeling van dat criterium betreft, lijkt het me logisch hier een patiëntencommissie bij te betrekken.

De doelstelling naar concrete translatie van onderzoek in de klinische praktijk maakt trouwens deel uit van de focus van de strategische programma's van het FWO. Het betreft hier het programma voor het strategisch basisonderzoek en het programma voor het toegepast biomedisch onderzoek met een maatschappelijke finaliteit. In die programma's wordt, naast de maatschappelijke excellentie, telkens gekeken naar de perspectieven op een praktische toepassing.

Concreet voor het toegepast biomedisch programma betekent dit, bijvoorbeeld, dat de projectaanvragers wordt gevraagd om een adviescommissie op te zetten waarin alle stakeholders en bijgevolg ook de patiëntenorganisaties participeren. Het is de bedoeling dat de stakeholders inspraak hebben in de projectdefinitie en de projectuitvoering. Ze moeten ook worden betrokken bij de verdere implementatie van de resultaten. Van de patiëntenorganisaties wordt eveneens verwacht dat ze bij de projectindiening motiveren wat de meerwaarde van het project voor hen en de patiënten is. Die meerwaarde vormt natuurlijk een belangrijk criterium voor de selectie van de toegepaste biomedische projecten.

Op die manier komen we tegemoet aan de noden van de patiënten. Ze komen op de juiste wijze aan bod, maar tegelijkertijd moet de uiteindelijke selectie van de wetenschappelijke criteria bij de wetenschappers blijven. Dit is niet enkel vanwege de redenen inzake peer review die ik al heb aangehaald. Wetenschappers kunnen ook het best beoordelen wat haalbaar is op basis van de reeds opgebouwde en bestaande kennis.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik heb geen bijkomende vragen, maar ik wil nog even reageren. Ik heb in mijn vraagstelling op de complementariteit gewezen.

De expertise heeft haar plek, maar de ervaringsdeskundigheid kan een toegevoegde waarde hebben. U hebt zelf de contouren geschetst waarin dit een meerwaarde kan hebben.

Wat fundamenteel onderzoek betreft, moeten we vertrekken vanuit de vraag welke stappen voorwaarts we kunnen zetten. We kunnen dan niet a priori resultaten vragen. Met de verwijzing naar de omzetting naar de klinische praktijk of het toegepast biomedisch onderzoek positioneren we ons juist. Ik leid hieruit af dat het op die manier wordt meegegeven. U hebt verwezen naar de projectbegeleidingscommissies, indien dat de juiste term is. U hebt verklaard dat alle stakeholders hierbij worden betrokken. Worden die stakeholders ook opgesomd, zodat hierover geen discussie kan ontstaan? Is dat een afwegingscriterium? Op die manier heb ik toch nog een bijkomende vraag gesteld. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Het antwoord op mijn vraag is blijkbaar 'ja'. In dat geval kan ik het hierbij laten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over een centrale database voor farmaceutische producten en innovaties – 1898 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Voorzitter, het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) heeft voorgesteld een gemeenschappelijke 'Horizon Scanning'-eenheid op te richten voor België, Nederland, Luxemburg en Oostenrijk. Het is de bedoeling op die manier op zoek te gaan naar producten in ontwikkeling die een belangrijke impact op ons budgettaire en klinisch kader kunnen hebben. Het is ook de bedoeling een beter zicht te krijgen op wat er op het vlak van farmaceutische producten op ons afkomt.

Een Horizon Scanning System (HSS) zou de vier landen kunnen bijstaan in de uitstippeling van een gezondheidsbeleid. Een groot aantal bronnen kan dan worden geraadpleegd om na te gaan wat de toekomstige ontwikkelingen en de trends zijn die we denken te kunnen voorspellen.

Met betrekking tot de farmaceutische sector komt er nog een goede reden bij. Nu moeten in elk land waar een geneesmiddel op de markt kan komen, een heleboel evaluatieprocessen worden doorlopen. Dit slaat onder meer ook op de prijsbepaling en de terugbetaling. Indien dit ten gevolge van samenwerking efficiënter zou kunnen verlopen, zou dit de farmaceutische bedrijven een voordeel opleveren. Ze kunnen dan, ongeacht de verschillende modaliteiten in al die landen, een enkel dossier opstellen. Dat zou dan op zijn minst de erkenning in de verschillende landen regelen.

Indien België, Nederland, Luxemburg en Oostenrijk op dit vlak een eenheid zouden vormen, zou een brede waaier aan bronnen worden gescand. Het gaat dan om wetenschappelijke literatuur, rapporten van regulatoren, financieel nieuws, persartikelen en dergelijke. De resultaten hiervan worden in een databank geplaatst die toegankelijk is voor de experts van het HSS in de vier landen. Die databank zal alle informatie bevatten over alle nieuwe of opkomende geneesmiddelen binnen een bepaalde tijdshorizon. Het zou uiteraard nuttig zijn indien niet enkel openbare bronnen zouden worden opgenomen, maar indien tevens de informatie van de industrie in de databank zou staan. Voor de producenten biedt dit het voordeel dat

ze beschikken over exacte informatie over opkomende producten, over de geschatte lanceringsdata en eventueel ook over prijsmarges. Verder kan worden aangegeven welke producten niet langer relevant zijn omdat het onderzoek wordt stopgezet.

Het KCE beveelt tevens aan om de HSS-eenheid op basis van vooraf bepaalde criteria een verdere filtering te laten uitvoeren. Op die manier kan een lijst worden opgesteld met producten waarmee de beleidsmakers in de vier landen gezamenlijk aan de slag kunnen gaan, bijvoorbeeld met betrekking tot gezamenlijke prijsonderhandelingen. Dat gaat nog een stap verder. Dit punt hoort uiteraard thuis op een ander bevoegdheidsniveau.

Met die voorbeelden wil ik aantonen dat er win-winsituaties mogelijk zijn, zowel voor de industrie als voor de overheid die financiert. Misschien zijn er ook mogelijkheden voor andere dan de farmaceutische sector.

Minister, hoe staat u tegenover een 'Horizon Scanning'-eenheid? Acht u het mogelijk om ook voorbij de farmaceutische sector dergelijke initiatieven te ontwikkelen voor innovatieve sectoren? Erkenning van geneesmiddelen is uiteraard federale materie, doch er zijn raakvlakken met het Vlaamse beleid. Hebt u hierover al contact gehad met uw federale collega's? Zo ja, wanneer, en wat was de uitkomst van dat overleg? Zo neen, plant u zo'n overleg?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, collega's, zoals u zelf aanhaalt, is de aanleiding voor uw vraag een initiatief dat op het federale niveau in een zeer specifieke context is genomen. Het is voor mij dan ook moeilijk om dieper in te gaan op de beleidsachtergronden van het systeem van erkenning, prijsbepaling en terugbetaling van geneesmiddelen. In de mate dat er een Vlaamse uitloper is – bijvoorbeeld via de budgetten voor geneesmiddelen in de woonzorgcentra – lijkt me dit eerder een vraag voor mijn collega, minister Vandeurzen.

Ik kan de zaak evenwel breder bekijken. Horizon scans worden beleidsmatig verdedigd voor de specifieke context van terugbetaling van geneesmiddelen. Het spreekt voor zich dat er nog andere domeinen zijn waarvoor het samenbrengen van wetenschappelijke input relevant kan zijn. Zo had ik eind april de gelegenheid om het nieuwe Vlaamse protontherapiecentrum van Particle in Leuven te openen. Voor dergelijke extreem dure behandelingen is het cruciaal om over de grenzen heen samen te werken en wetenschappelijke studies, data en modellen samen te leggen. Het betreft immers de behandeling van eerder zeldzame ziektes. Om over voldoende data te beschikken is het essentieel dat er wordt samengewerkt, zodat weloverwogen beslissingen over de behandeling kunnen worden genomen. Dat werd door zo ongeveer alle aanwezige specialisten benadrukt.

Maar dit kan evengoed voor andere beleidsdomeinen het geval zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan energiesubsidies, waarin we moeten voorzien voor risicovolle investeringen die zichzelf niet direct terugbetalen. Maar zoals ook hierboven al is vermeld, denk ik dat het de inhoudelijk bevoegde ministers toekomt om u hun inzichten te geven over de vraag of een centrale database daarvoor een aangewezen instrument is.

Mijn slogan voor sport luidde 'Door samenspel scoren'. Men kan ook scoren en verliezen, en daarom heb ik er 'en winnen' aan toegevoegd. Dat geldt hier ook. Als het zinvol is om dat te doen, waarom zouden we het dan niet doen? Over dit specifieke geval van de geneesmiddelen heb ik niet overlegd met de federale collega, en ben dat ook niet van plan. Ik zie niet direct in waarom ik dat wel zou doen. Als die aanpak elders zinvol is, zullen we daar zeker oog voor hebben.

Bart Van Malderen (sp-a): Nu heb ik wel een bijkomende vraag. Ik ben blij met uw voluntaristische aanpak. Als we onze bedrijven aanzetten om te internationaliseren, dan moet dat ook op het vlak van innovatie gebeuren. U staat welwillend tegenover die aanpak in de energiesector en ook in andere sectoren. Kunnen we toch op een of andere manier een horizon scan uitvoeren naar de bestaande mogelijkheden? Ik denk dan bijvoorbeeld aan innovatief aanbesteden. We proberen om elk van de vakministers zo ver te krijgen dat de projecten worden gerealiseerd. Men zou de mechaniek van een horizon scan in het uitstalraam kunnen zetten en aangeven dat er op bepaalde deelterreinen marge is en dat er expertise bestaat om dat te bekijken. Zo kunnen we de schaalgrootte en de internationalisering – die nuttig zijn – in ons beleid integreren. Iemand zal dan toch de zaak in handen moeten nemen. De vraag is dan of u dat bent.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Een korte reactie op wat de heer Van Malderen zegt. Volgens mij is de farmaceutische sector eerder specifiek, om twee redenen: de kosten worden vooral gedragen door de overheid en het gezondheidsbeleid is ook een opdracht van de overheid. De logica in die sector mogen we dus niet zomaar veralgemenen naar andere sectoren van de economie.

Ik wil daarover twee zaken zeggen. Bedrijven zullen natuurlijk zelf op zoek gaan naar concurrentiële voordelen en de leiding nemen inzake innovatie. Er bestaan veel instrumenten om dat te doen. Kaat Exterbille is de bekendste persoon die actief is in een mondiaal netwerk van vierhonderd futuristen – dat blijkt een beroep te zijn. Bedrijven doen een beroep op hen om een forecast te verrichten. Zeggen dat de overheid dat zou moeten doen, is de logica op zijn kop zetten.

Dat is de logica die wij in Vlaanderen gebruiken, omdraaien. Daarbij wordt gezegd dat de overheid gaat bepalen waar wij u naartoe sturen. Dat kan het nooit helemaal zijn. Voor een deel wel: er is altijd sturing door subsidies en dergelijke meer. Er zijn de maatschappelijke winsten die we willen boeken op het gebied van klimaat en dergelijke. Maar het zijn voornamelijk de bedrijven zelf die de keuzes en richtingen moeten aangeven. Zij zullen zelf moeten investeren in die forecast. Zomaar het idee van bij farma overnemen en transponeren naar de volledige commerciële sector, zou ik in elk geval niet zomaar een goed idee vinden. Het is altijd een beetje een samenspel.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik sluit mij aan bij wat de heer Diependaele zegt. Ik ben voluntaristisch in de aanpak, maar wat mij betreft moet dat bottom-up. Ik heb in Leuven bij dat project ParTICLe zelf niet gezegd: 'Hier zijn zo weinig ziektegevallen. Weet je wat je nu doet? Ga eens samenwerken met andere landen.' Zulke zaken leven vanuit zichzelf. Ik zie dat bij de speerpuntclusters. Mijnheer Van Malderen, u zult dat ook wel zien. Ik zie dat men bij heel veel onderzoek eerst een internationale screening doet vooraleer men voortgaat. Dat is ook maar goed, anders zouden we vaak het warm water opnieuw uitvinden. Ik denk niet dat het dat is wat u bedoelt. Om dan te zeggen: 'Ik ga vanuit Vlaanderen zeggen aan mijn collega's: "Pas eens die filosofie van Horizon overal toe."' Ik ga ervan uit dat dat daar waar dat nuttig is, effectief opkomt.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): We zitten hier in een bijna filosofisch debat. Het is volgens mij niet de taak van de overheid om net daar waar het niet automatisch bovenkomt maar waar er eventueel wel potentieel is, te proberen om het verschil te maken. Dat is de draagwijdte van wat ik hier zei. Mijnheer Diependaele, voor

het overige hebt u een paar suggesties gedaan die ik absoluut niet heb willen zeggen. Integendeel. Mijn laatste zin positioneren we daar juist.

Minister, ik roep u toch op om te bekijken hoe we die blik op de toekomst en tegelijkertijd ook internationaal op meer domeinen in Vlaanderen, waar er potentieel is – we moeten dat niet kunstmatig doen –, zouden kunnen binnenbrengen. Ik zie daar een rol voor u. Als u daar bescheiden in bent, is dat uw verantwoordelijkheid, maar ik dicht u die kwaliteit toe.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de kwaliteitsbewaking bij en vorming van zelfstandige ondernemers na de afschaffing van de vestigingswetgeving – 2138 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Mijn vraag is al een hele tijd geleden ingediend. We kennen de problematiek van de afschaffing van de Vestigingswet. Ik ga dat niet allemaal herhalen. We hebben het hier herhaaldelijk besproken, ook in de plenaire vergadering. De Europese richtlijn met betrekking tot de vestigingsvoorwaarden voor zelfstandige ondernemers moest worden omgezet. Dat zou tot gevolg hebben dat er een potentiële discriminatie was van onze eigen Vlaamse ondernemers ten opzichte van de buitenlandse ondernemers, die dan aan minder of geen voorwaarden moeten voldoen. Onze eigen ondernemers moeten dat wel doen. Wij hebben toen beslist om die Europese richtlijn om te zetten. Daardoor stelde het probleem zich.

Minister, nadat we in de commissie en in de plenaire vergadering die omzetting hebben goedgekeurd, bent u relatief snel met een visienota gekomen. Die werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Daarbij werd beslist om de vestigingswetgeving af te schaffen.

Ik denk niet dat het nodig is om dieper in te gaan op de redenen voor de wijziging van de Vestigingswet. Ik heb enkele vragen over die visienota en het verder af te leggen traject.

Minister, das was toch vrij snel. U hebt toen in de commissie aangekondigd dat u in een heel traject met de sectoren zat. Toen leek het nog alsof er een massa werk aan de winkel was. En enkele weken later werd die visienota door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Hoe kwam het dat er een vrij snelle definitieve beslissing was?

Hoe ziet u nu de vervolgstappen na de goedkeuring van de visienota?

Welke mogelijke acties ziet u om de verantwoordelijkheden aan sectoren en federaties te geven om zelf stappen te zetten in de richting van voldoende kwaliteit en vorming? In hoeverre kunnen hierbij de buitenlandse ondernemers gevat worden door de kwaliteitsnormen en vormingen die door de federaties of sectoren zouden worden opgelegd? In hoeverre kunnen we er ons van verzekeren dat ook buitenlandse ondernemers daaraan zullen moeten voldoen?

Kunt u uw visie geven over het verplichte 'bewijs kennis bedrijfsbeheer', dat niet was opgenomen in de visienota?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Christiaens, u weet dat die richtlijn op 18 januari 2016 directe uitwerking had. Dat werd hier door de EU zelf in de commissie toegelicht. Ook al was de omzetting in Vlaamse regelgeving nog geen feit, zij moest in de praktijk al worden toegepast. De discriminatie op grond van desbetreffende richtlijn bestaat al vanaf 18 januari 2016. Ik vind dus niet dat we snel zijn geweest. Het komt ook door de zesde staatshervorming, waardoor het federale niveau niet meer de nodige maatregelen heeft genomen om de richtlijn om te zetten. Wij konden er pas aan beginnen toen we bevoegd waren. Ik heb de tijd genomen om alle overleg te plannen. Ik heb daar de vorige keer een overzicht van gegeven. Als ik het mij goed herinner, hebben we toen bijna veertig gesprekken gehad met de verschillende sectoren over dat geheel. Ik heb het nuttig en nodig gevonden om met diegenen met wie de gesprekken al waren afgerond, effectief die nota naar de Vlaamse Regering te brengen.

Bij de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering van de visienota heeft de Vlaamse Regering mij belast met de uitvoering van de visienota. Het betreft de opheffing van de zestien beroepen die het voorwerp uitmaken van de visienota. Dat is ondertussen principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Vorige week kreeg ik het positieve advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Dat advies stelt dat het niet nodig is om de visienota aan te passen, waardoor ik haar morgen een tweede keer naar de Vlaamse Regering breng voor een tweede principiële goedkeuring. Ik kan er natuurlijk niet op vooruitlopen om te zeggen of dat al dan niet wordt goedgekeurd, maar ik verwacht het wel.

Door de opheffing van de KB's kunnen de leerplannen in direct overleg tussen de onderwijsinstellingen en de sectoren worden vormgegeven. De leerplannen kunnen dankzij de huidige manier van werken flexibel worden afgestemd op de evoluties en de noden van de sectoren. Vroeger zaten we daar met dat wettelijk kader, nu kan dat op die manier flexibel gebeuren. Dat is voor de sectoren en de onderwijsinstellingen beter. Het zal ook duidelijker zijn wie zal instaan voor welke opleiding, stages en coaching. Dit opent deuren om niet alleen de inhoud, maar ook de frequentie en de wijze van vorming flexibel aan te passen. In een tijd waarin de inhoud van jobs heel regelmatig verandert, is dat een pluspunt.

Een belangrijk minpunt aan het huidige systeem is dat de opleidingen enkel gericht zijn op de voorbereiding van een starter. De Vestigingswet bereidde iemand voor om te kunnen starten, maar er was nergens een vervolgtraject. De sectoren hebben aangegeven dat daar nood aan is. Dat is logisch. In de hervorming zal hiermee rekening worden gehouden, zodat de ondernemer niet alleen voor zijn start, maar doorheen het hele levenstraject de nodige opleidingen, vormingen en begeleiding kan krijgen. De SERV beklemtoont in zijn advies het belang hiervan.

Uit heel wat initiatieven van de sectoren blijkt dat opleiding een belangrijk onderdeel is binnen hun kwaliteitsgarantie, die zij per sector of per beroepsfederatie wensen op te zetten. Deze denkoefening is lopende. Waar mogelijk en indien het wordt gevraagd, kan het Agentschap Innoveren & Ondernemen ondersteuning bieden of een brugfunctie opnemen tussen de betrokken partijen.

Laten we echter vooral niet vergeten dat de kwaliteit van de dienstverlening op een performante manier wordt gegarandeerd en gecontroleerd door tal van andere wetgevingen, zoals de wetgeving inzake erkenningen, toelatingen en registratie, wat allemaal gebeurt door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), de broodwetgeving, de hygiënewetgeving, de milieuwetgeving, de wetgeving inzake bedrijfsafval, de warenwetgeving, de wetgeving met betrekking tot de marktpraktijken, de wetgeving inzake medische hulpmiddelen en ik kan zo nog even doorgaan. Voor al die regelgevingen en elk van die maatregelen zijn er telkens controleorganen. Het positieve is dat, in tegenstelling tot bij de vestigingswetgeving, de ondernemers uit de EU-lidstaten wel degelijk

onderhevig zijn aan die regelgevingen en ook worden gecontroleerd op de naleving ervan.

Dan was er uw laatste vraag over die basiskennis bedrijfsbeheer. Wat dat betreft en inzake de bouwgerelateerde beroepen ben ik nog niet rond met de besprekingen. Ik ga daar ook geen uitspraken over doen, want die kunnen de besprekingen alleen maar bemoeilijken. Ik heb daar mijn idee over, maar ik ben altijd graag bereid om te luisteren naar de ideeën van anderen. Net als bij die zestien beroepen waarover we het nu hebben, ben ik heel graag bereid om ook wat dat betreft eerst te zoeken naar een draagvlak.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat het goede nieuws is dat er een positief advies van de SERV was. Ik vind het ook heel positief dat u opnieuw beklemtoont dat het belangrijk is om niet alleen te begeleiden voor het startmoment, maar dat er begeleiding en vorming is doorheen heel de carrière. Dat komt ook de kwaliteitsbewaking en dus de consumenten ten goede. Ik denk dus dat dat allemaal heel positief kan zijn.

Ik ben natuurlijk een beetje teleurgesteld in uw antwoord op mijn laatste vraag. Ik begrijp dat u niets wilt hypothekeren en niets in de weg wilt leggen van constructieve gesprekken. Ik wil u dan wel vragen wat voor u de timing is om ter zake te landen. U zegt dat er wel wat knelpunten zijn in de bouwsector, en dat die er daarom nu niet bij is in de visietekst. Dat zou eigenlijk mijn bijkomende vraag zijn. Ik had dat niet verwerkt in de tekst. U zegt dat u wilt landen met diegenen met wie u een akkoord hebt. Dat is een nobele werkwijze. Met de bouwsector lopen die gesprekken en onderhandelingen nog. Ook daar kunt u dus niet op vooruitlopen en zeggen op welk moment u wilt landen, aangezien dat afhangt van de richting die dat uitgaat. Of hoe moet ik dat interpreteren?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik wil me heel graag aansluiten bij de vraag van de collega. Minister, het zal u niet verbazen dat mijn bijkomende vraag ook ingaat op de laatste vraag, over de basiskennis bedrijfsbeheer en, in tweede instantie, over de positie van de bouwsector.

Wat dat eerste betreft: het is hoe je daarnaar kijkt. Ik vind het geen handicap dat een Vlaamse ondernemer beschikt over een gedegen kennis van bedrijfsbeheer, want in een concurrentiële omgeving is dat iets dat hem net zou kunnen vooruithelpen. Inzake een aantal andere regels die u hebt opgesomd, zou je het zo kunnen interpreteren dat ze schadelijk zijn als men die bijkomend oplegt aan een Vlaamse ondernemer, terwijl een Europese ondernemer die zich hier komt vestigen, daar niet aan moet voldoen, maar ik ervaar het niet als een handicap als iemand beter geschoold met een bedrijf begint, of op de arbeidsmarkt komt, om dat nog wat open te trekken.

Met betrekking tot de bouwsector is mijn pleidooi echt: 'bezint eer ge begint'. Ik leid uit uw antwoord af dat u dat ook doet. De bouwsector is immers geen sector als een andere. Je zit daar met bijkomende aspecten. Zo is de impact van sommige misbruiken op consumenten gigantisch. Het is ook niet altijd gemakkelijk om zaken te remediëren qua aansprakelijkheid en dergelijke. Je zit met heel die keten van aanneming en onderaanneming in de bouwsector die meespeelt. Er is de grote impact op economie en tewerkstelling en de druk die daar al is. Minister, ik vind wel – en daarom sluit ik me aan bij de vraag – dat het antwoord dat u daar niets over gaat zeggen omdat u in bespreking bent, geen recht doet aan onze positie als parlementsleden. We moeten op zijn minst de standpunten kennen die vandaag op tafel liggen. Die beoordeling moeten we toch

kunnen maken. U bent in bespreking. U hoeft geen appreciatie te geven van wat daar ligt, maar op zijn minst zouden we moeten kunnen weten wat er op tafel ligt, welke de pistes en de posities zijn.

Anders blijven we toch wel verstoken van informatie die, denk ik, normaal hoort bij onze werkzaamheden.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Uit de vraagstelling van collega Christiaens bleek eigenlijk al heel duidelijk dat de fluksheid en de doortastendheid waarmee u in dezen bent opgetreden voor de sectoren waarmee er al een akkoord is, zelfs vriend en vijand heeft verrast. Dat lijkt me dus goed.

De collega's Van Malderen en Christiaens hebben ook verwezen naar het bedrijfsbeheer en de bouwsector. Wat dat betreft, lijkt het me goed om u de ruimte te geven om tot een goed en een degelijk akkoord te komen. De sectoren waarin dat al is gelukt, zijn het beste bewijs dat dat de methode is waarmee daadwerkelijk resultaten kunnen worden geboekt.

Ik vind het belangrijk dat we er inderdaad proberen voor te zorgen dat wie aan een bedrijf begint, dat goed onderlegd doet, maar filosofisch is het wel belangrijk of men dan kiest voor de aanpak van de wortel of die van de stok. Minister, voor de sectoren waarover het hier al ging, hebt u daarjuist alle inspecties en alle regels opgesomd waaraan alle startende ondernemers in ons land moeten voldoen, waaraan ze moeten conformeren. Dan lijkt het me goed om ervoor te zorgen, als het gaat over die basiskennis bedrijfsbeheer, dat we dat in een breed debat inbedden. Dat gaat bijvoorbeeld ook over wat je op school leert. Iedereen weet dat wie een bepaalde scholing heeft gehad in Vlaanderen, vandaag is vrijgesteld van het behalen van een nieuw attest bedrijfsbeheer, alhoewel hij misschien eigenlijk niks heeft gezien dat specifiek over bedrijfsbeheer gaat. Dat is dus een moeilijk debat, waarbij we de minister ruimte moeten geven en er vooral voor moeten zorgen dat we niet nog eens heel veel zware, bijkomende verplichtingen opleggen, maar wel zoveel incentives inbouwen dat het eigenlijk vanzelfsprekend is dat men die basiskennis heeft voor men begint, dat het gemakkelijk is om die te verwerven.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Christians, ik denk dat de heer Parys al heel wat elementen heeft aangebracht die ook voor mij een deel van het antwoord zijn. Voor mij is de essentie: ik wil geen timing vooropstellen als ik het gevoel heb dat we nog vooruitkomen met de dialoog die we voeren. Als we op een bepaald moment vaststellen dat we rondjes aan het draaien zijn, dan moeten we alles in beschouwing nemen en een beslissing durven te nemen, ook al hebben we geen consensus. Als ik echter zie dat we in de dialoog vooruitgaan, dan wil ik daarmee voortgaan en dan is het me waard dat dat een week later, een maand later of zelfs twee maanden later is. Als ik echter zie dat dat gedaan is, dat we niet meer vooruitkomen, dan zullen we op dat moment met alles wat op tafel ligt een beslissing moeten nemen.

Mijnheer Van Malderen, ik begrijp wat u zegt, maar ik zal het heel simplistisch samenvatten. Men kan alles houden zoals het vandaag is. Ik denk dat uw voorbeeld van bedrijfsbeheer een heel goed voorbeeld is van die discussie. Je kunt discussiëren, zoals de heer Parys zegt, over alle elementen die er daarbij zijn, zoals over het feit dat je met een bachelor Germaanse je attest bedrijfsbeheer krijgt. Gaan we dat dan behouden of niet? Als we het niet behouden, maar aanpassen, wat is dan de aanpassing? Ik heb er in het verleden al een doorgevoerd, namelijk dat het attest kan worden behaald als je enkele

vakken volgt op de universiteit, zodat je ook al in je eerste jaar van de universiteit of hogeschool je bedrijfsattest kunt behalen, zonder specifiek ergens een cursus te moeten volgen. Of je kunt dat afschaffen, omdat men dat in het buitenland niet moet doen.

Voor de bouwsector is de discussie dezelfde: waar gaan we heen en hoe zorgen we ervoor dat we de richtlijn toepassen? Het is duidelijk dat we die moeten blijven toepassen, maar hoe zorgen we ervoor dat we ofwel daar een concurrentieel voordeel uit halen ofwel dat er in elk geval niet aan concurrentievervalsing wordt gedaan? Dat is heel de discussie. Er zijn standpunten her en der. Er is geen consensus.

Als die er al wel was, dan had ik net als bij die zestien anderen de stap al gezet. Met de voorbeelden van collega Parys rond het bedrijfsattest, is het wel duidelijk dat niet iedereen tevreden is over het attest zoals het vandaag bestaat. De discussie maakt het niet gemakkelijker.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van An Christiaens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de uitwerking van het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid – 2139 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, vorig jaar op 6 juli hebben we het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid goedgekeurd, waarmee we volop de kaart van de handelskernen trekken. Eind maart heeft het Platform Centrummanagement een uiteenzetting gegeven met betrekking tot de concretisering van de doelstelling van dat nieuwe kader. De vraag die ik stel, vloeit daaruit voort.

Vanuit het werkveld zijn mij een paar aandachtspunten gesignaleerd. Tijdens die studiedagen zou gebleken zijn dat bij verschillende lokale besturen nog veel onduidelijkheid bestaat over de implementatie van het decreet. We weten dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) nu samen met de VVSG werkt aan een handleiding en dat ze in het kader van een EFRO-project (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) een draaiboek 'Kernversterkend Winkelbeleid van A tot Z' gaan uitwerken en dat er verder nog uitvoeringsbesluiten in opmaak zijn.

Ik heb vernomen dat men vanuit de lokale besturen vraagt om snel vooruit te gaan met die besluiten omdat ze meer duidelijkheid vragen inzake concretisering en verfijning van die doelstelling. Er is mij gesignaleerd – ik weet niet of dat klopt – dat men wacht op rechtspraak om die basisdoelstellingen te concretiseren. Dat leidt dan tot verwarring en onzekerheid.

Minister, wat is de stand van zaken in de uitwerking van de uitvoeringsbesluiten? Wat is de timing? Weet u van die onzekerheden? Hoe gaat u die wegwerken? Klopt het dat u en uw kabinet wachten op een bepaalde rechtspraak vooraleer die uitvoeringsbesluiten op te stellen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben blij met uw vraag omdat ik dan wat duidelijkheid kan geven. Ik zie niet in waarop men zit te wachten. Er zijn twee uitvoeringsbesluiten. Een heeft de bedoeling om dit mee in te passen in de omgevingsvergunning. In het besluit wordt de integratie van de vergunning in de

omgevingsvergunning vastgelegd. Hierin wordt de bevoegdheidsverdeling voor de omgevingsvergunning voor kleinhandelsactiviteiten geregeld maar ook de adviesverlening door het Agentschap Innoveren en Ondernemen voor vergunningen boven 1000 vierkante meter netto handelsoppervlakte. Ik zie niet in dat men daarop moet wachten.

Daarnaast is er de samenstelling en de werking van het Comité voor Kleinhandel. Maar ook hier zie ik niet waarop men moet wachten. Ik zie dus niet in dat men moet wachten. Er zijn geen andere besluiten van de Vlaamse Regering die ik voorbereid.

De timing van het uitvoeringsbesluit met betrekking tot de werking van het Comité voor Kleinhandel wordt afgestemd op de timing van het uitvoeringsbesluit dat bij Ruimte Vlaanderen uitgewerkt wordt onder de bevoegdheid van collega Schauvliege.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen heeft samen met de VVSG, zoals u zelf zei, een leidraad opgemaakt om de lokale besturen te ondersteunen bij de toepassing van de basisdoelstellingen. Die handleiding is een verdere uitwerking van de memorie van toelichting bij het decreet waarin elke doelstelling wordt opgedeeld in subdoelstellingen en waarin wordt aangegeven hoe elke subdoelstelling kan worden gebruikt. Verder werkt het Agentschap Innoveren en Ondernemen in het kader van ditzelfde EFRO-project met VVSG aan procesflows voor de instrumenten in het Integraal Handelsvestigingsbeleid en aan een digitaal handboek. Ik wil u heel duidelijk zeggen dat dit geen besluiten van de Vlaamse Regering worden, dit zijn praktische handvatten. Ik wil geen overregulering. Ik wil ze ondersteunen en het zijn praktische handvatten die maatwerk aan elke stad of gemeente aanreiken. Maar ze moeten dat zelf en kunnen dat zelf doen. Met die handleiding, met die handvatten, met die procesflows kan men dat uitwerken.

Ik wacht niet op rechtspraak. Ik wacht op collega's voor de eerste twee zaken: de omgevingsvergunning en de samenstelling. Maar daarop moet men niet wachten om een visie te bepalen. De instrumenten zijn er. Bij de opmaak van de leidraad met betrekking tot de doelstellingen werd gekozen voor een interpretatie van het decreet in overeenstemming met de doelstellingen. Het is de bedoeling dat die leidraad heel de tijd kan worden verbeterd met de ervaringen die er zijn en dat dat een levende informatiebron is. Het is nooit de bedoeling geweest om dat te gaan betonnen in uitvoeringsbesluiten. Als men daarop wacht, wel, dan moet men niet langer wachten en kan men volop van start gaan.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

An Christiaens (CD&V): Minister, dank u wel. Dat was duidelijk. Er waren blijkbaar heel veel vragen en onzekerheid vanuit de lokale besturen, al dan niet samen met de VVSG. Men wachtte op verduidelijking van de basisdoelstellingen, want men wist niet hoe men het moest interpreteren en men kon er niet mee aan de slag. Die signalen kreeg ik.

Het is goed dat die leidraad en die begeleiding er komen en dat er dan good practices naar voren worden geschoven en gedeeld. Het zou natuurlijk wel jammer zijn dat dat allemaal mogelijkheden zijn waarin voorzien wordt maar dat ze in de praktijk door de lokale besturen niet worden opgepikt of dat er niet mee aan de slag wordt gegaan.

Het is ook belangrijk dat die leidraad een levend document is en dat het niet zo is van 'dit is het nu', maar dat het continu wordt geëvalueerd, bijgestuurd en aangevuld. Dat is heel belangrijk, want hoe kleiner de gemeente is, hoe moeilijker het is om met een dergelijke visieontwikkeling aan de slag te gaan.

Ik heb nog een bijkomend vraagje in verband met de handelconvenanten die kunnen worden afgesloten. Als ik me niet vergis, is er in Hasselt een handelconvenant

afgesloten, mede ondertekend door het stadsbestuur uiteraard, maar die is vernietigd door de Raad van State omdat de gemeente belanghebbende partij was en het handelssconvenant niet mocht ondertekenen. Dat lijkt me een bizarre situatie, want hoe kan men nu een handelssconvenant afsluiten als men die als gemeentebestuur niet mee mag ondertekenen?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik ben blij dat er geen onnozelheden meer in de weg liggen voor een goede uitvoering van het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid, dat een historisch decreet is. Voor het eerst zullen gemeenten echte slagkracht hebben om zones af te bakenen. Ik kijk uit naar de eerste resultaten.

De laatste vraag van mevrouw Christiaens is interessant om eens aan minister Schauvliege te stellen, want het houdt verband met ruimtelijke procedures. Dat heeft weinig impact op het decreet Integraal Handelsvestigingsbeleid. Ik kijk dan ook uit naar het antwoord van minister Schauvliege. Ik hoop dat de vertragingen die ze heeft opgelopen met de omgevingsvergunning, geen nefaste impact zullen hebben op dit decreet, maar ik denk dat dat niet het geval zal zijn.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik hoop en denk dat ook niet, omdat we voort kunnen met de visieontwikkeling enzovoort. We proberen het daarna alleen gemakkelijker te maken door ook die vergunning in de omgevingsvergunning te zetten.

Ik lig zelf mee aan de basis van de integratie van de bouw- en milieuvergunning. Van in het begin heb ik gehoopt dat we ook die daarin konden schuiven. Dat is een goede zaak.

Ik ben echt niet op de hoogte van de problematiek van het handelssconvenant, wellicht omdat dat bij minister Schauvliege zit. Ik zal wel eens nagaan wat de basis daarvan is, maar ik kan er nu geen antwoord op geven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de aanbevelingen van de Europese Commissie met betrekking tot het innovatiebeleid – 2316 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Ook hier heeft de Europese Commissie enkele algemeenheden opgestapeld. Minister, ik wil toch vragen waar men eigenlijk op doelt. De Europese Commissie dringt aan op enkele nieuwe beleidsmaatregelen, namelijk grotere investeringen in kennisgerelateerd kapitaal en in het bijzonder digitale technologie, meer kennisdiffusie in minder productieve sectoren, verbeteren van kaderomstandigheden voor innovatie, efficiënter inzetten van publieke steun voor innovatie door het beter monitoren van de impact van deze steun. Uit uw gesprekken met de Europese Commissie weet u waar men exact op doelt.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: De reactie van collega Ronse is hier meer van toepassing dan daarstraks. Hier heeft men landenspecifieke aanbevelingen gedaan en is er geen verschil gemaakt tussen de regio's. Die aanbevelingen voor België zomaar lineair doortrekken naar Vlaanderen, dat lijkt me niet goed te zijn. Ik wil niet

beweren dat ik niets nuttigs zie in de aanbevelingen, maar als het specifiek over het innovatiebeleid gaat, dan kan ik u zeggen dat Vlaanderen de aanbevelingen eigenlijk al volop in de praktijk brengt. Niettemin, het kan altijd beter en we mogen niet op onze lauweren rusten, dus ik ga graag toch even dieper in op verschillende punten.

Zoals u weet, presteert Vlaanderen zeer goed wat de output van wetenschappelijk onderzoek betreft. Het klopt dat we nog geen Europese topregio zijn als het erop aankomt innovatieve toepassingen in producten en diensten op de markt te brengen. Daarom denk ik dat de vaststellingen van de Europese Commissie ook voor Vlaanderen nuttig blijven. Dat blijkt ook wel uit het beleid dat ik de afgelopen jaren heb gevoerd. We investeren extra en we zetten meer in op kennisverspreiding, de kaderomstandigheden voor innovatie worden verbeterd, en de publieke steun voor innovatie wordt nog efficiënter ingezet. Ik verwijs hierbij naar de verhoging van de middelen met 195 miljoen euro, naar de verdere digitalisering die we in de hand werken door de fusie van iMinds en het Interuniversitair Micro-elektronicacentrum (imec). Boven op de twee budgetten hebben we er nog eens 29 miljoen euro bovenop gedaan.

De Vlaamse Regering heeft beslist om 30 miljoen euro extra in het imec-Expandfonds te investeren, dat zich richt op startende bedrijven in de sector van Internet of Things (IoT) maar die geen toegang hebben tot de traditionele financieringsmethodes. En bij initiatieven als Flanders' Make en Made Different zijn automatisering, gebruik van big data, Internet of Things en digitalisering ook belangrijke doelstellingen. We zijn duidelijk de focus aan het leggen op wat Europa vraagt.

Kennisverspreiding en innovatieopwaardering is een focus van het nieuwe Vlaamse clusterbeleid. Ook daarvoor hebben we extra middelen gepland, namelijk 40 miljoen euro extra voor de projecten die uit de nieuwe clusters komen.

Tot slot en louter pro memorie: het verbeteren van de kadervoorwaarden voor innovatie is mede de doelstelling van de fusie van Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI) en Vlaamse steunagentschappen vanaf 2016. Daar moet ik niet veel aan toevoegen, want dat is hier al vaak aan bod gekomen.

Landenspecifieke aanbevelingen zijn een tweetal weken geleden bekendgemaakt. Ik zal vanzelfsprekend met mijn administraties nagaan op welke punten we nog verder kunnen gaan met de aanbevelingen. Hoe dan ook is het hele beleid dat ik voer altijd gericht op dezelfde aandachtspunten die de Commissie hier naar voren brengt. Ik heb er dus vertrouwen in dat we ook in de volgende jaren een vruchtbare interactie met de Europese Commissie kunnen hebben.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, uw eerste bemerking is de meest pertinente. U hebt gelijk: dit is inderdaad een Belgische en geen Vlaamse aanbeveling. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Ik sluit me daarbij aan. Het is altijd goed om tips te krijgen van Europa of van wie ook, maar we vullen die inderdaad al in.

Omgekeerd wil ik ook een tip geven, en dat is dat ik het nog altijd heel jammer vind dat de Europese Commissie een deel van het geld dat was voorbehouden voor innovatie, heeft gebruikt voor het plan-Juncker. Dat is niet negatief ten aanzien van het plan-Juncker, maar wel zeer jammer dat ze dat geld daar hebben gehaald. Het ging geloof ik over 1,2 miljard euro, maar ik kan me vergissen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.